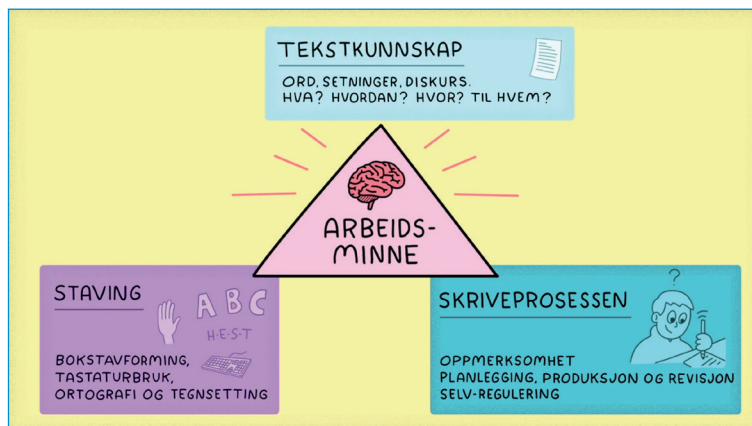

Selvregulering

Av Margunn Mossige, Lesesenteret

I filmen *Skriveundervisning* med fokus på skriveprosessen har vi vist hvordan læreren kan støtte elevene når de skriver. Dette gjøres både gjennom den undervisningen som angår alle elever, men også individuelt når det trengs, med og uten bruk av teknologi. Dette er nødvendig i første fase, men etter hvert må elevene bli selvstendige og selvdrevne – eller si selvregulerte.

Elevene må bli bevisst sin egen skriveprosess, de må ta hånd om den og bli delaktige i sin egen læring. Målet er at de selv går i gang med å hente inn stoff og å **planlegge** når de skal skrive, at de selv tar i bruk gode strategier og anvender lese- og skriveteknologi mens de **produserer** teksten, og at de selv bruker tid på en **revisjon**. Videre er målet at de har effektive strategier for disse arbeidsoppgavene og at de overvåker og tilpasser det de gjør i forhold til målet.

Men det er en lang læringsprosess før dette skjer. Vi kan tenke oss en opplæring i fire faser. I introduksjonsfasen må elevene lære strategiene eller teknologien, deretter må de *prøve det ut* under veiledning, så *øve på egenhånd*, *kjenne nytten av det*, og til slutt *snakke om det* de har gjort og vurdere det. Målet er at elevene skal bli selvregulerte, og det er viktig for læring. Elevenes læringseffektivitet

varierer ut fra om de tar i bruk eller ikke tar i bruk selvregulerende prosesser (Zimmerman, 2002).

Selvregulering gjelder ikke bare skrijving, men læring generelt. Det omfatter å kunne sette opp oppnåelige mål for seg selv, å kjenne til og bruke effektive strategier, å overvåke arbeidet sitt for å sikre framgang, og å bruke tiden effektivt. Dessuten inngår det i selvregulering å tilpasse det fysiske og psykiske miljøet på en måte som fremmer læringsarbeidet, å forklare gode eller dårlige resultater med arbeidsinnsats heller enn egenskaper og å være på jakt etter nye måter å lære på (Zimmerman, 2002). Å utvikle selvregulering er en modning og en prosess som går over lang tid, og hos mange elever kommer det av seg selv. Men dersom refleksjon omkring målsettinger, arbeidsformer, strategier, hjelpemidler, resultater, miljøfaktorer og så videre inngår som en integrert del av skolearbeidet, vil dette fremme elevenes selvregulering.

Alt som er sagt i denne teksten gjelder alle elever, men i noen av fasene må elever med skrivevansker ha litt ekstra oppmerksomhet og støtte, eller mer eksplisitt forklaring enn andre. Noen ganger trenger de også ekstra tid.

Elever som opplever skrivevansker har mer å holde styr på enn andre skrivere. De kan ha ekstra bruk for spesiell teknologi, de kan ha ekstra bruk for god planlegging, eller de kan ha ekstra bruk for å ha kontroll over tiden. Det betyr også at de har ekstra stor nytte av god selvregulering.

Referanser

Berninger, V. W., Vaughan, K., Abbott, R. D., Begay, K., Coleman, K. B., Curtin, G., Graham, S. (2002). Teaching Spelling and Composing Alone and Together: Implications for the Simple View of Writing. *Journal of Educational Psychology*, 94(2), 291–304.

Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a Self-Regulated Learner: An Overview. *Theory into Practice*, 41(2), 64–70.